

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	11
---------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

A. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ.....	13
B. ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ	14
Γ. Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ - ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΚΑΣΤΑΣ ..	18
1. Η βασίλισσα	19
2. Η εργάτρια	20
3. Ο κηφήνας.....	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ-ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

A. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΑΤΟΜΙΑ	23
B. ΑΔΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	25
Γ. ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	27
Δ. ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	28
Ε. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	28
ΣΤ. ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	28
Ζ. ΠΕΠΤΙΚΟ – ΑΠΕΚΚΡΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	28
Η. ΤΡΟΦΑΛΛΑΞΗ	30
Θ. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ - ΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ.....	30
Ι. ΚΗΡΥΘΑ	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΤΟ ΜΕΛΙΣΣΙ

A. Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ: Η ΚΥΨΕΛΗ.....	33
B. Η ΣΩΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΥΨΕΛΗΣ - ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟΥ	40
Γ. ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗ.....	42
Δ. ΛΕΗΛΑΣΙΑ	43
Ε. ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ.....	44
ΣΤ. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ	45
Ζ. Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ – ΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ	47
Η. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ	51
Θ. Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ: ΦΕΡΟΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΧΟΡΟΙ	52
1. Φερομόνες.....	52
2. Χοροί	54

3. Προσανατολισμός	56
I. Ο ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ - ΣΜΗΝΟΥΡΓΙΑ	56
ΙΑ. ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ	60
1. Μελισσοκομικά εργαλεία	60
2. Η επιθεώρηση του μελισσιού	63
3. Εποχιακοί χειρισμοί	69
4. Απολύμανση	71
5. Τρύγος.....	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ

A. ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΥΝ ΤΙΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ.....	77
1. Βαρροϊκή ακάρωση (Βαρρώωση)	77
2. Τροπιλαϊλάπωση.....	87
3. Προσβολή από το μικρό σκαθάρι της κυψέλης (<i>Aethina tumida</i>)	87
4. Τραχειακή ακάρωση.....	88
5. Νοζέμωση.....	92
6. Αμοιβάδωση.....	96
7. Σηψαιμία	98
8. Χρόνια Παράλυση – Μελανή νόσος.....	99
9. Νόσος του Μάη.....	101
10. Άλλες ιώσεις των μελισσών	102
B. ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΥΝ ΤΟ ΓΟΝΟ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ	103
1. Αμερικάνικη Σηψιγονία.....	103
2. Ευρωπαϊκή Σηψιγονία.....	108
3. Ασκοσφαίρωση	110
4. Ασπεργίλλωση.....	113
5. Σακόμορφη Σηψιγονία	115
6. Άλλα Νοσήματα του Γόνου	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΧΘΡΟΙ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ

A. ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΑ	119
1. Κηρόσκωρος.....	119
2. Αχερόντεια (Νεκροκεφαλή)	122
B. ΥΜΕΝΟΠΤΕΡΑ.....	122
1. Σφήκες.....	122
2. Μυρμήγκια	123
Γ. ΟΡΘΟΠΤΕΡΑ.....	124
Μάντης ή Αλογάκι της Παναγίας	124
Δ. ΠΤΗΝΑ.....	124
Μελισσοφάγος.....	124

Ε. ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	125
1. Ποντίκια	125
2. Αρκούδες	125

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ-ΤΟΞΙΚΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ

Α. ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΥΤΑ.....	127
1. Ροδόδεντρο (<i>Rhododendron</i> spp.)	127
2. Καμέλια (<i>Camellia</i> spp.)	128
3. Πικροδάφνη (<i>Nerium oleander</i>)	128
4. Ιπποκαστανέα (<i>Aesculus hippocastanum</i>), Καστανιά (<i>Castanea</i> spp.), Φλαμουριά (<i>Tilia</i> spp.), Ευκάλυπτος (<i>Eucalyptus</i> spp.)	128
5. Δάφνη μεζέριος (<i>Daphne mezereum</i>)	129
6. Βαλανιδιά, δρυς και πουρνάρι (<i>Quercus</i> spp.).....	129
7. Ήταμος (<i>Taxus bacata</i>)	129
8. Ρανούγκουλος (<i>Ranunculus</i> spp.).....	129
10. Άλλα τοξικά φυτά	129
Β. ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΗΜΙΚΑ.....	130

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΥΨΕΛΗΣ - ΜΕΛΙ

Α. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ	136
Β. ΜΕΛΙ ΑΝΘΕΩΝ Η ΜΕΛΙ ΝΕΚΤΑΡΟΣ.....	139
1. Μέλι θυμαριού (<i>Thymus vulgaris</i>)	139
2. Μέλι πορτοκαλιάς (<i>Citrus sinensis</i>)	140
3. Μέλι βαμβακιού (<i>Gossypium</i> spp.)	140
4. Μέλι ηλιανθου (<i>Helianthus annuus</i>)	141
5. Μέλι ερείκης (σουσουρά, <i>Erica verticillata</i>)	141
6. Μέλι καστανιάς (<i>Castanea sativa</i>)	141
7. Μέλι αμυγδαλιάς	142
8. Μέλι κουμαριάς (<i>Arbutus unedo</i>)	143
9. Μέλι ευκάλυπτου (<i>Eucalyptus</i> spp.).....	143
10. Ανθόμελα από άλλα φυτά μελισσοκομικής σημασίας	144
Γ. ΜΕΛΙ ΜΕΛΙΤΩΜΑΤΟΣ.....	147
1. Μέλι πεύκου	147
2. Μέλι έλατου	149
Δ. ΜΕΛΙ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ.....	149
Ε. ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ	150
ΣΤ. ΝΟΘΕΙΑ ΜΕΛΙΟΥ	151
Ζ. ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ	153

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΆΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΥΨΕΛΗΣ:
ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ, ΓΥΡΗ, ΠΡΟΠΟΛΗ, ΚΕΡΙ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ**

A. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ	155
B. ΓΥΡΗ	158
Γ. ΠΡΟΠΟΛΗ	162
Δ. ΚΕΡΙ	164
Ε. ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ	165
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	167